

den Omstændighed, at Sagførerstanden med saa stor Iver havde kastet sig over Sagen, ligesom havde skabt en vis Kølighed indenfor Befolkningen. Fra anden Side sagde man, hvad den højtærede Justitsminister henlede Opmærksomheden paa i 1923, at Dommerfuldmægtigenes private Praksis i visse Maader skaffede Befolkningen billig Retsbistand og holdt Forbindelsen mellem Kontorerne og Befolkningen ved lige, hvorved den maaske bidrog til at hindre Udviklingen af et bureaukratisk Styre paa Dommerkontorerne. Jeg har mødt en lignende Opfattelse baade hos Lægmænd og hos Dommere med adskillig praktisk Erfaring paa dette Omraade.

Men alt dette til Trods vilde der utvivlsomt hurtigt kunne naas et Resultat, hvis man ikke, ganske særlig i dette Øjeblik, saa med Betænkelighed paa alt, hvad der hænger sammen med de økonomiske Følger af skete Reforme. Uden i mindste Maade at fravige den Sympati, man maa have for det Princip, som er nedlagt i Lovforslaget, og som beror paa, at den almindelige Retsfølelse tilsiger en, at det er det rette at foretage denne Deling, maa man indrømme, at man ikke kan gaa til en Gennemførelse af Lovforslaget uden nøje at have efterprøvet Omfanget af den Merudgift, Reformen vil medføre. Jeg takker derfor den højtærede Minister for det i Bemærkningerne til Lovforslaget foreliggende fyldige Materiale, der giver gode Oplysninger om væsentlige Sider af Reformens økonomiske Følger. Det er her oplyst, at Statsansættelsen af Dommerfuldmægtige efter Lovforslagets Regler omtrent vil fordoble Statens Udgifter til Dommerfuldmægtigene, idet de vil stige fra ca. 640 000 Kr. til ca. 1 190 000 Kr. For en Lægmænd synes det tvivlsomt eller i alt Fald ikke helt sikkert, om Beregningen vil kunne holde Stik; men jeg gaar i øvrigt ud fra, at man i Hovedsagen har skønnet rigtigt. Der findes dog allerede i Lovforslagets Bemærkninger en Udtalelse om, at Forslaget jo ogsaa medfører andre økonomiske Konsekvenser, blandt andet en Merudgift af ca. 190 000 Kr. til en eventuel Statsansættelse af Politifuldmægtigene. Endvidere nævnes den Merudgift, som Pensionsbyr-

den vil medføre. Nu er det jo givet, at ved en Statsansættelse af Fuldmægtige vil Fuldmægtigstillingerne vel gaa over til i større Omfang end nu at være Avancementsstillinger til Dommerembeder, saaledes at man fortrinsvis ansætter Fuldmægtige som Dommere, naar Embeder bliver ledige. Derved kan man regne med, at den egentlige Pensionsbyrde i ikke ringe Grad formindskes. Hvad der ogsaa virker opmuntrende, er, som anført i Lovforslagets § 4, at man ved at overføre en Del dertil egnede Sager til Behandling paa Dommerkontorerne skaffer Staten en Indtægt og samtidig yder Befolkningen en Haandsrækning ved en hel Række mindre Sager, der er egnede til at afgøres paa Dommerkontoret efter de Regler, som Lovforslaget angiver.

Jeg skal i øvrigt ikke foregribe den Udvalgsbehandling, som venteligt maa komme. Under den vil man jo kunne faa de forskellige Spørgsmaal besvaret, blandt andet Spørgsmaalet om Muligheden for at udvide Rækken af de til Dommerkontoret henviste Sager, som er nævnt i § 4. Der er der givet Justitsministeren en Bemyndigelse. Det er muligt, at det ikke bliver let at finde en nærmere Udformning af, hvilke Sager der kan være Tale om, men jeg kunde dog tænke mig, at saadant noget som Udarbejdelsen af Testamenter for den jævne Befolkning og mindre juridiske Forretninger af lignende Art paa forskellige Omraader maaske burde kunne ordnes paa Dommerkontorerne. Hvis man saa gennemfører en rimelig Takst, vil man i nogen Maade efterkomme den allerede næsten hundredeaarige Regel om, at Betaling for saadant bør rette sig „efter Billighed“. Det er et Udtryk, som ikke forekommer saa ofte i vore Dage, som det maaske burde, i hvert Fald efterleves det ikke altid. Det er muligt, at man baade kunde tjene Befolkningen og tjene det økonomiske Hensyn — det er ogsaa at tjene Befolkningen — ved at skaffe Dommerkontorerne og derigennem Staten en Indtægt gennem den Bestemmelse, som indeholdes i § 4, og som muligvis burde udvides.

Til disse Bemærkninger kan jeg i Hovedsagen indskrænke mig. Jeg vil ved Forhandlingens Slutning tillade mig at